

DÖKÜM TEKNİKERİ

TANIM

Döküm işletmelerinde; ergitilen metallerin hazırlanmış kalıplara dökülmesini ve istenen şeklin verilmesini, döküm sonucu elde edilen parçalar üzerinde oluşan fazla kısımları çeşitli yöntemlerle temizlettirip kullanılabilir hale gelmesi ile ilgili işlemleri yürüten kişidir.

A- GÖREVLER

- Döküm yolu ile elde edilecek parçanın, kullanılacağı yere göre, hangi metal veya alaşımdan hangi miktarlar kullanılarak yapılması gerektiğine karar verilmesi,
 - Kum kalıplarının hazırlanıp döküme hazır hale getirilmesi,
 - Döküm parçanın mikro yapısını bilerek mikroskop ile malzeme tayini yapılması,
 - Metallerin teknolojik bilgilere göre ergitilmesi veya alaşımların hazırlanması,
 - Ergitilmiş metalin veya alaşımın daha önce hazırlanmış kalıplara dökülmesi,
 - Dökümü yapılan parçadan, fazla kısımların temizlenmesi ve işlemeye hazır hale getirilmesi,
 - Dökülen parçanın analiz hesaplarının tutulması,
 - Plak model üretilmesi,
- ile ilgili işlemleri yürütür.

KULLANILAN ARAÇ, GEREÇ VE EKİPMAN

- Çeşitli makine parçaları modelleri,
- Kurutma fırını,
- Ergitme ocakları,
- Püskürtmeli temizleme makineleri,
- Basınçlı hava musluğu,
- Kalıpcı küreği, kaşığı, şiş,
- Kum eleme makinesi,
- Kum hazırlama ve tavlama makineleri,
- Bilgisayar, Mikroskop,
- Kalıplama makineleri, kalıp bozma makineleri,
- Körük, hava kompresörü,
- İş temizleme makineleri,
- Alaşım elementleri,
- Bakır makas,
- Pirometre (metal sıcaklığını ölçer),
- Basınçlı hava muslukları,
- Su üfleyicisi,
- Tandış ve sürekli döküm makinesi.

DÖKÜM TEKNİKERİ

B- MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENEL ÖZELLİKLER

- Döküm Teknikeri olmak isteyenlerin;
- Sayılarla akıl yürütebilme gücüne,
 - El ve gözü eşgüdümle kullanabilen,
 - Şekil, çizim ve uzay ilişkilerini algılayabilen,
 - Fizik ve kimyaya ilgili ve bu alanlarda başarılı kimseler olmaları gerekir.

C- ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Fabrika ve dökümhaneler gibi sıcak, ergimiş metal kokulu, gürültülü, kuru havalı ortamlarda çalışırlar. Çalışma sırasında çok dikkatli olmak gerekir, aksi halde yanma tehlikesi vardır. Döküm teknikerleri döküm yapılacak parçaları çizenlerle, modelcilerle ve parçayı işleyenlerle iletişim halinde çalışırlar.

DÖKÜM TEKNİKERİ

D- MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK EĞİTİMİNİN VERİLDİĞİ YERLER

Mesleğin Eğitimi; meslek yüksekokullarının “Döküm” bölümlerinde verilmektedir.

MESLEK EĞİTİMİNE GİRİŞ KOŞULLARI

Mesleğin eğitime girebilmek için,

- Lise veya dengi okul mezunu olmak,
- ÖSYS (Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi) kılavuzunda belirtilen giriş koşullarını taşımak.
- Meslek liselerinin, ÖSYS Kılavuzunda belirtilen bölümlerinden mezun olanlar “Döküm” ön lisans programlarına geçerken ek puan almaktadırlar.

EĞİTİMİN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Mesleğin eğitim süresi 2 yıldır. Eğitim süresince; mesleğin gerektirdiği nitelikler göz önünde bulundurularak teorik ve uygulamaya yönelik bilgiler verilir.

4 yarıyıl (2 yıl) boyunca teorik ve uygulamalı ders eğitimi yapılır. Bu programda öğrencilerin 1.yılsonunda 8 haftalık, 2.yılsonunda ise 6 hafta endüstriyel staj eğitimi işletmelerde gerçekleştirilir.

EĞİTİM SONUNDA ALINAN BELGE-DİPLOMA

Eğitimini başarı ile tamamlayanlara “Döküm” ön lisans diploması verilmektedir.

DÖKÜM TEKNİKERİ

E- ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

Döküm teknikerleri fabrikalarda, dökümhanelerde, özel sektör veya kamuya ait olan, endüstriyel seri üretim yapan büyük işletmelerde (Demir çelik fabrikaları gibi), küçük ölçekli-orta ölçekli dökümhanelerde, çalışabilecekleri gibi gerekli makine alet ve malzemelere sahip olmak koşuluyla kendi işyerlerini de kurabilirler.

Eskiden erkeklerin çalıştığı döküm dalında kadınlarında çalıştığı görülmektedir. Özellikle izabe denilen dökümcülere alayım yapma ve eğitime bölümlerinde kadınlar rahatlıkla çalışabilmektedirler. Döküm Teknikerinin iş bulma olanakları sanayileşme ile doğru orantılıdır.

F- EĞİTİM SÜRESİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ

EĞİTİM SÜRESİNCE

Eğitim süresince öğrenciler Kredi ve Yurtlar Kurumundan kredi alabilmektedirler.

EĞİTİM SONRASI

Kamu sektöründe çalışan teknikerler buldukları derece ve kademeye göre ücret almakta olup, bu ücret ortalama olarak net asgari ücretin 2-3 katı civarındadır.

Özel sektörde ücretler işletme politikalarına göre farklı olmakta ve görüşmeye göre belirlenmektedir. Tecrübe ücret belirlenirken önem kazanmaktadır. İlk iş girişte tecrübesiz bir döküm teknikeri asgari ücretten biraz fazla kazanmakta, ücreti; gösterdiği başarıya ve edindiği deneyime bağlı olarak artmaktadır. Ücret asgari ücretin 3-5 katına ulaşabilmektedir.

DÖKÜM TEKNİKERİ

G-MESLEKTE İLERLEME

MESLEKİ EĞİTİMDE İLERLEME

Döküm önlisans programını başarıyla tamamlayan öğrenciler, “Lisans Öğrenimine Dikey Geçiş Sınavında (DGS)” başarılı oldukları takdirde; ÖSYS kılavuzunda belirtilen programlara kontenjan dâhilinde dikey geçiş yapabilirler.

İŞ HAYATINDA İLERLEME

İş hayatındaki mesleki bilgi ve tecrübelerine göre üst görevlere yükselme olanağına sahiptir.

BENZER MESLEKLER

- Metalürji mühendisi,
- Döküm teknisyeni,
- İzabe teknisyeni,
- Metalürji teknisyeni

DÖKÜM TEKNİKERİ

H- EK BİLGİLER

GÖREV

- İş organizasyonu yapar,
- Çevre koruma önlemleri alır,
- İş sağlığı ve güvenliğine ilişkin faaliyetleri uygular,
- Kalite Yönetim Sistemi kurallarına uygun çalışır,
- Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur.

Dökümcülükte yeni teknolojiler kullanılsa da Şu an için ölçülebilen parametrelerin sayısı fazla değildir. Ergitilen metal, bir kalıba döküldükten sonra içini görebilmek mümkün olmadığından ısı kaybının nerelerde olduğu, hava kabarcıklarının nerelerde olduğu gibi ölçümleri yapmak bazen güç olabilmektedir. Bunun için yeni teknikler üzerinde çalışılmakta, yurtdışında geliştirilen bir yöntemle döküm işlemi önce bilgisayar ortamında yapılmakta, oluşan problemlerin bu yolla daha çabuk ve ekonomik olarak çözüleceği belirtilmektedir. Bu da döküm teknikerlerinin meslekleriyle ilgili kaynak ve yayınları takip ederek kendilerini geliştirmelerini gerektirmektedir. Bu meslekte de beden gücü kullanımı gittikçe azalmaktadır.

I- KAYNAKÇA

- Meslek elemanları,
- ÖSYM Üniversiteler Yükseköğretim Programları ve Meslekler Rehberi-2000
- Meslek Danışma Komisyonu (MEDAK) üyesi kuruluşlar.

İ- AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- Türkiye İş Kurumu web sayfası www.iskur.gov.tr
- Ulusal Meslek Bilgi Sistemi <http://mbs.meb.gov.tr/>
- T.C. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, <http://www.osym.gov.tr/>
- Bünyesinde “Meslek Bilgi Merkezi” Bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri

Bu dosya; meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları, işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur.